

Igazoltatás

29. §¹ (1)² A rendőr a feladata ellátása során

a) igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani,

b) az igazoltatott személyt lakcímének, tartózkodási helyének - az igazoltatott választása szerint - a lakcímet igazoló hatósági igazolvánnyal vagy más alkalmas dokumentummal történő igazolására, vagy a lakcímrre, tartózkodási helyre vonatkozó nyilatkozattételre kérheti fel, valamint

c) amennyiben a 24/A. § (1) bekezdésében meghatározott személy felkérése alapján igazolat, úgy az igazoltatott személyt a b) pontban megjelölt adatok igazolására, vagy ezen adatokra vonatkozó nyilatkozattételre kéri fel.

(2) Az igazoltatott köteles a személyazonosító adatait hitelt érdemlően igazolni. A személyazonosságot - a személyazonosító igazolványon túl - minden olyan hatósági igazolvány igazolja, amely tartalmazza a személyazonosításhoz szükséges adatokat. Az igazoltatott kizárólag ezen okmányok egyikének bemutatására kötelezhető. A rendőr más jelen lévő, ismert személyazonosságú személy közlését is elfogadhatja igazolásként.

(3)³ Ha további intézkedéshez, eljáráshoz szükséges, vagy egyéb körülmények ezt indokolják, az igazoltatás során rögzíteni kell az igazoltatott személyazonosító adatait, az igazolvány sorozatát és számát, az igazoltatás helyét, idejét és okát, valamint - az (1) bekezdés b) pontjában meghatározott felkérés teljesítése esetén - az igazoltatott személy lakóhelyét, tartózkodási helyét.

Jóllehet az Rtv. 81. §-ában foglalt rendelkezés kifejezetten feljogosítja a rendőrséget a rendőri intézkedéssel érintett személy lakcímadatainak kezelésére, az Rtv. 29. §-ában a rendőri igazoltatás végrehajtására vonatkozóan rögzített rendelkezések ugyanakkor nem teszik lehetővé az igazoltatást foganatosító rendőr számára a lakcímadatok helyszíni megállapításához szükséges részcelemekények elvégzését, példának okáért az igazoltatott személynek a lakcímet igazoló hatósági igazolvány (lakcímkártya) bemutatására, illetve a lakcímadatokra vonatkozó nyilatkozattételre történő felkérését.

Tekintettel arra, hogy az igazoltatás alá vont személy lakcímadatainak helyszíni rögzítése számos esetben jelentősen megkönnyíti az eljáró hatóságok további munkáját, az Rtv. rendőri igazoltatásra vonatkozó szabályozásának körében indokolt rögzíteni az ezt lehetővé tevő rendelkezéseket. Fontos garanciális szabály, hogy az igazoltatott személy a lakcím helyszínen történő igazolására nem kötelezhető, ezért a személyazonosság igazolásának megtagadása esetére előírt jogkövetkezmények a lakcímadatok igazolására vonatkozó rendőri felkérésnek eleget tenni nem kívánó személyekkel szemben nem alkalmazhatók. A lakcímadatok helyszíni rögzítésének lehetővé tételét célzó jogszabály-módosítás a személyazonosság megállapítására irányuló rendőri igazoltatás végrehajtására vonatkozó előírásokat nem érinti.

(4) A személyazonosság igazolásának megtagadása esetén az igazoltatott a személyazonosság megállapítása céljából feltartóztatható, a személyazonosság megállapításának sikertelensége esetén előállítható, ha a személyazonosítás megállapítása más módon nem biztosítható, a személyazonosság megállapítása céljából az igazoltatottól ujjnyomat vehető, az igazoltatottól fényképfelvétel készíthető, továbbá a külső testi jegyek észlelés és mérés alapján rögzíthetők.

(5) A igazoltatás vagy a személyazonosság megállapításának sikertelensége esetén az előállítás csak a személyazonosság megállapításához szükséges ideig tarthat.

(6) A rendőr az igazoltatott személy ruházatát, járművét átvizsgálhatja, ha azt a személyazonosság megállapítása, a közrendet, a közbiztonságot fenyegető veszély elhárítása, bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetésének gyanúja szükségessé teszi.

(7) Az igazoltatás során rögzített adatokat - kivéve, ha ezek büntető- vagy szabálysértési eljárásban kerülnek felhasználásra - az intézkedés befejezését követő száználcvanadik napon meg kell semmisíteni. Ez a rendelkezés nem vonatkozik a 24. § (4) bekezdése szerinti igazoltatás során rögzített adatok 24. § (5) bekezdésében meghatározott törlési idejére.

(8) E § alkalmazásában személyazonosító adaton az érintett személy nevét, születési helyét, születési idejét és anyja születési családi és utónevét kell érteni.

A törvény az alkotmányos garanciáknak megfelelően rögzíti az igazoltatás szabályait. A törvény a hatályos szabályozástól eltérően konkrétan meghatározza tehát, hogy a személyazonosság megállapítására mely esetekben kerülhet sor (közrend, közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, az igazoltatott vagy más személy jogainak védelme érdekében).

A törvény a hatályos szabályozással azonos módon tartalmazza, hogy az igazoltatott személy köteles a személyazonosító adatait hitelt érdemlően igazolni. A törvény ugyanakkor részletes szabályozást tartalmaz arra nézve, hogy a személyazonosságot - a személyazonosító igazolványon túl - minden olyan hatósági igazolvány igazolja, amely tartalmazza a személyazonosításhoz szükséges adatokat. Garanciális szabályként rögzíti a törvény azt is, hogy az igazoltatott kizárólag ezen okmányok egyikének bemutatására kötelezhető.

A törvény nem változtat azon a rendelkezésen, hogy a rendőr más jelen lévő ismert személyazonosságú személy közlését is elfogadhatja igazolásként.

A törvény egyértelművé teszi azt is, hogy az igazoltatott adatai abban az esetben kerülhetnek rögzítésre, ha ez további intézkedéshez, eljáráshoz szükséges, vagy egyéb körülmények ezt indokolják. Részletesen meghatározásra kerül a rögzíthető adatok köre is, amelyek az igazoltatott személyazonosító adatai, az igazolvány sorozata és száma, valamint az igazoltatás helye, ideje és oka lehetnek.

1 Megállapította: 2007. évi CLXXI. törvény 5. §. Hatályos: 2008. I. 1-től.

2 Megállapította: 2012. évi CXX. törvény 28. § (5). Hatályos: 2013. I. 1-től.

3 Megállapította: 2011. évi CCVII. törvény 10. § (2). Hatályos: 2012. I. 5-től.